

Cronfa i hepu pobl anabl i sefyll am etholiad yng Nghymru

Beth mae pobl wedi ei ddweud

Mae'r ddogfen yma wedi cael ei hysgrifennu gan Lywodraeth Cymru. Mae'n fersiwn hawdd ei ddeall o 'Ymgynghoriad – crynodeb o ymateb: Mynediad i Gronfa Swydd Etholedig'.

Chwefror 2021

Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma

Mae hon yn ddogfen hawdd ei deall, ond efallai y byddwch angen cymorth i ddarllen a deall y ddogfen yma. Gofynnwch i rhywun rydych chi'n eu hadnabod i'ch helpu chi.

Efallai bod y geiriau mewn **ysgrifen glas trwm** yn anodd eu deall. Mae beth maen nhw'n feddwl wedi'i roi mewn blwch o dan y gair.

Os ydy'r gair anodd yn cael ei ddefnyddio eto, mae mewn **ysgrifen glas normal**. Rydych chi'n gallu edrych i weld beth mae'r holl eiriau mewn glas yn feddwl ar **dudalen 14**.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Lle mae'r ddogfen yn dweud **ni**, mae hyn yn meddwl **Llywodraeth Cymru**. Am ragor o wyboaeth cysylltwch gyda:

Gwefan: llyw.cymru/mynediad-gronfa-sefyll-mewn-etholiad

E-bost: LGD.DemocracyDiversityRemuneration@gov.wales

Mae'r ddogfen yma wedi cael ei gwneud yn hawdd ei deall gan **Hawdd ei Ddeall Cymru** gan ddefnyddio **Photosymbols**.

Cynnwys

Tudalen

Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma.....	2
Cyflwyniad.....	4
Beth mae pobl wedi ei ddweud.....	6
Cwestiwn 1 – Pwy sydd yn gallu gwneud cais am y gronfa.....	6
Cwestiwn 2 – Cyfyngiadau ar faint rydyn ni'n ei roi.....	8
Cwestiwn 3 – Sut rydyn ni'n rheoli'r gronfa.....	9
Cwestiwn 4 – Stopio cymorth ar ôl yr etholiad.....	10
Cwestiwn 5 – Pan mae ymgeiswyr yn newid eu meddwl am gymryd rhan mewn etholiad.....	12
Cwestiwn 6 – Enw'r gronfa.....	13
Geiriau anodd.....	14

Cyflwyniad

Rhwng **Tachwedd 2020** a **Ionawr 2021**, fe wnaethon ni ofyn i bobl beth roedden nhw'n feddwl am ein cynlluniau ar gyfer **Cronfa Mynediad i Swydd Etholiadol Cymru**.

Rydych chi'n gallu dysgu rhagor am hyn ar ein gwefan: llyw.cymru/mynediad-gronfa-sefyll-mewn-etholiad

Rydyn ni'n dechrau'r **Gronfa Mynediad i Swydd Etholiadol Cymru** i helpu pobl anabl i sefyll am **etholiad**.

Etholiad ydy pan mae pawb yn pleidleisio dros y person maen nhw eisiau i'w cynrychioli.

Fe fydd person yn rhoi ei enw ymlaen ac yn gofyn i bobl bleidleisio iddyn nhw. Enw'r person yma ydy **ymgeisydd**.

Mae'r ddogfen yma am beth mae pobl wedi ei ddweud.

Fe wnaethon ni weithio gydag **Anabledd Cymru** i gael cymaint o bobl â phosibl i ddweud wrthyn ni beth maen nhw'n feddwl.

Fe wnaethon ni gael 48 o ymatebion:

- Roedd 32 o ymatebion wedi cael eu hysgrifennu gan bobl

- Roedd 5 wedi cael eu hysgrifennu gan gynghorau

- Ac roedd 11 wedi cael eu hysgrifennu ar ran corff.

Beth mae pobl wedi ei ddweud

Cwestiwn 1 – Pwy sydd yn gallu gwneud cais am y gronfa

Sut ddylen ni benderfynu os ydy rhywun yn gallu gwneud cais am gyllid fel ymgeisydd anabl?

- Drwy ofyn am brawf meddygol o fod yn anabl?
- Drwy ofyn i bobl ddiffinio eu hunain fel person anabl?

Roedd y rhan fwyaf o bobl yn cytuno os ydy person yn disgrifio eu hunain fel person anabl, fe ddylen nhw allu gwneud cais am y gronfa yma.

Dywedodd rhai ymatebion y dylai pobl gael prawf meddygol i wneud cais.

Roedden nhw'n dweud y byddai hyn yn stopio pobl rhag cymryd mantais o'r gronfa. Ac y byddai yn ffordd mwy gonest a chywir o roi arian cyhoeddus.

Ond roedd y rhan fwyaf o'r ymatebion yn dweud eu bod yn poeni y byddai gofyn i bobl am brawf meddygol yn eu stopio efallai rhag sefyll mewn **etholiad**.

Fe wnaeth llawer o bobl ddweud hefyd nad ydy'r diffiniad o anabledd yn y **Ddeddf Cydraddoldeb 2010** yn dda iawn.

Roedd pobl yn dweud y byddai gofyn am brawf meddygol yn mynd yn groes i'r **Model Cymdeithasol o Anabledd**, dull mae Llywodraeth Cymru wedi dweud y byddai'n ei ddefnyddio yn ei holl waith.

Mae'r **Model Cymdeithasol o Anabledd** yn dweud nad ydy person yn anabl drwy ei nam neu wahaniaeth. Mae person yn anabl drwy bethau yn ein cymdeithas.

Fe wnaeth ymatebion ddweud y dylen ni ddefnyddio'r **Model Cymdeithasol o Anabledd** wrth feddwl am pwy ddylai allu gwneud cais am y gronfa yma.

Cwestiwn 2 – Cyfyngiadau ar faint rydyn ni'n ei roi

Ydych chi'n cytuno na ddylid cael unrhyw gyfyngiad ar faint y mae pob ymgeisydd anabl yn gallu gwneud cais amdano?

Roedd y rhan fwyaf o bobl yn cytuno **na** ddylid cael cyfyngiad ar faint rydych chi'n gallu gwneud cais amdano.

Roedd rhai pobl yn anghytuno.

Roedd y rhan fwyaf o bobl yn dweud y dylai faint o arian mae person yn ei gael fod yn seiliedig ar eu hanghenion.

Roedd rhai pobl yn dweud bod cael cyfyngiad ar faint o arian rydych chi'n gallu ei gael efallai yn helpu'r gronfa i gefnogi rhagor o bobl.

Cwestiwn 3 – Sut rydyn ni'n rheoli'r gronfa

Ydych chi'n cytuno y dylai Anabledd Cymru helpu ymgeiswyr i brynu gwasanaethau ac offer?

Roedd bron pawb yn cytuno y gallai Anabledd Cymru roi cymorth.

Ond roedden nhw'n dweud mai dim ond os ydy'r person eisiau hynny y dylai Anabledd Cymru roi cymorth.

Mae angen inni roi'r dewis i bobl.

Cwestiwn 4 – Stopio cymorth ar ôl yr etholiad

Ydych chi'n cytuno y dylai ymgeiswyr stopio cael cymorth o'r gronfa yma ar ôl yr etholiad?

Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebion yn cytuno y dylai **ymgeiswyr** stopio cael cymorth o'r gronfa yma ar ôl yr **etholiad**.

Roedd pobl yn dweud os oedd **ymgeisydd** yn ennill eu **hetholiad**, fe ddylai'r corff maen nhw wedi cael ei ethol iddo wneud yn siŵr bod ganddyn nhw'r gefnogaeth i wneud eu gwaith.

Roedd rhai pobl yn poeni **na** fyddai **ymgeiswyr** yn cael y lefel o gefnogaeth roedden nhw ei angen ar ôl iddyn nhw ennill **etholiad**.

Roedd pobl yn dweud y dylai **ymgeiswyr** gael y cymorth cywir yr holl amser:

- wrth sefyll am **etholiad**

- ar ôl ennill **etholiad**

- ac wrth wneud y gwaith maen nhw wedi cael eu hethol i'w wneud.

Roedd nifer fechan o ymatebion yn dweud y dylai'r gronfa yma barhau i gefnogi pobl ar ôl ennill **etholiad**.

Cwestiwn 5 – Pan mae ymgeiswyr yn newid eu meddwl am gymryd rhan mewn etholiad

Efallai bod ymgeiswyr yn newid eu meddwl am gymryd rhan mewn etholiad. Ydych chi'n cytuno y dylen ni edrych ar sefyllfa pob unigolyn cyn gofyn iddyn nhw dalu unrhyw arian yn ôl?

Roedd rhai ymatebion yn cytuno y dylen ni edrych ar sefyllfa pob person cyn gofyn iddyn nhw dalu unrhyw arian yn ôl.

Roedd dros hanner yr ymatebion yn dweud **na** ddylen ni gymryd unrhyw arian yn ôl. Oherwydd efallai byddai hynny'n ddrwg i iechyd a llesiant y person.

Roedd pobl yn dweud y dylai **ymgeiswyr** ddweud wrth **Anabledd Cymru** cyn gynted â'u bod yn newid eu meddwl am fod yn **ymgeisydd**. Ac yna ni ddylai dim mwy o arian gael ei roi i'r person yna.

Cwestiwn 6 – Enw'r gronfa

Ydych chi'n meddwl y dylai'r gronfa gael ei galw yn Cronfa Mynediad i Swydd Etholedig?

Roedd y rhan fwyaf o bobl yn cytuno y dylai'r gronfa yma gael ei galw yn **Cronfa Mynediad i Swydd Etholedig**.

Roedd pobl yn dweud bod enw'r gronfa yr un fath mewn rhannau eraill o'r DU. Fe fydd cadw'r enw yr un fath ar draws y DU yn ei gwneud yn fwy hawdd i bobl sydd yn chwilio am gymorth.

Geiriau anodd

Etholiad

Etholiad ydy pan mae pawb yn pleidleisio dros y person maen nhw eisiau i'w cynrychioli nhw.

Model Cymdeithasol o Anabledd

Mae'r Model Cymdeithasol o Anabledd yn dweud nad ydy person yn anabl oherwydd eu nam neu wahaniaeth. Mae person yn anabl drwy bethau yn ein cymdeithas.

Ymgeisydd

Ymgeisydd ydy person sydd yn rhoi eu henwau ymlaen ac yn gofyn i bobl bleidleisio iddyn nhw mewn etholiad.